

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Din Austria.

Sibiu, 20 Martie n.

Minune mare cum merg lucrurile de bine în cealaltă parte a monarhiei. Parlamentul austriac, acesta întrunire de gălăgioși și certăreți, care mai înainte nu era bună de alta de cât numai pentru a fi adusă drept pildă pentru netrebnicia parlamentarismului: funcționează acum ca un ciasornic nou, bine și corect.

Marți a început reichsrathul austriac discuția parlamentară asupra proiectelor de lege referitoare la pactul cu Ungaria. A ajuns deja la legile pactului! Și cu toate că sunt anunțați la cuvânt apröpe o sută de vorbitori, este speranță, că în decursul săptămânii viitoare, sau cel mult în decurs de două săptămâni, discuția va fi terminată și proiectele de lege vor fi votate în prima cetire. Pentru-că majoritatea pe seama lor este asigurată.

Va să zică, guvernul din Austria are votate legile militare, cari sunt sancționate gata, are votat budgetul pe anul curent, și preste câteva zile va avé votate și legile pactului, pe când guvernul nostru stă în prējma espirării termenului de indemnizare, fără budget pe anul curent, în mijlocul unor frământări și lupte purtate încă cu energie în jurul proiectelor militare, cari Dumnezeu știe când vor puté primi și la noi putere de lege, și dacă preste tot vor puté să fie votate, — ear' la discutarea și votarea proiectelor de lege referitoare la pact, — pentru noi cu mult mai urgente de cât pentru cei din Austria, — nici gândi nu se pöte, câtă vreme nu și-a adus la adăpost legile militare.

Iată deci, că în Austria sunt astăzi stări normale de lucruri, în acea Austrie, care până eri-alaltăeri forma obiect de batjocură pentru politicienii magiari, și la starea în care se afla ea mai înainte, la stare nesănătoasă parlamentară, a ajuns acum Ungaria, grație atitudinii acelora dintră politicienii ma-

giari, cari nu-și dau sémă despre aceea ce fac și nu se gândesc la urmările ce le pöte avé atitudinea lor.

Astăzi cei din Austria vorbesc de pe pedestal înalt cu cei din Ungaria, și nu întors, ca mai înainte! Așa și în discuția care a avut loc Marți în reichsrath, asupra proiectelor de lege referitoare la pact. Li-s'au spus multe cuvinte, aspre dar' adevărate, și Magiarii din opoziție, dacă ar fi ömeni de înțelegere, ar trebui să înțelegă förte multe din ele. Așa li-s'a spus, că se poftescă numai și se mäne apa pe möra armatei independente magiare, căci prin această fac bun serviciu Austriei, care astăzi contribuie cu 70% la susținerea armatei comune, față de 30% ale Ungariei, pe când dacă Ungaria ar primi armată independentă națională, ar avé și-o susțină singură, crescându-i cheltuielile la dublul celor ce le are astăzi cu armata comună.

Și cam așa stau lucrurile. De aceea e förte curios, am puté zice că e mare nesocotință a zice, — cum zic kossuthistii, — că în interesul poporului contribuente lucră, când nu votează proiectele militare de cât numai sub condiția naționalisării armatei; căci interesul poporului nu e acela să i-se urce sarcinile, devenite și de altcum insuportabile!

Și li-s'a mai spus compatrioților nostri și un alt adevăr, anume acela, că neînțelegerile existente astăzi între Austria și Ungaria sunt meșteșugite, și sunt de proveniență evreiască. Dar' va veni vremea când Magiarii se vor deștepta și vor înțelege, că nu duce la bine pretinia lor cea mare cu Evreii, — și atunci neînțelegerile vor înceta de la sine. Mai adaugăm din a noastră parte, că tot din acest isvor vin și neînțelegerile ce le au Magiarii cu naționalitățile celelalte din țără, lucru pe care noi de mult și de multe ori l'am spus, limpede și cu sinceritate, fără a fi fost înțeleși. Pentru-că nefericirea e, că nu prea sunt printră Magiarii întrați în virtețul politic ömeni de înțelegere!

Dar' se revenim la temă. Scopul ni-a fost să constatăm, că astăzi în Austria lucrurile s'au îndreptat spre bine, că mașineria parlamentară funcționează regulat, ceea ce nu pöte să fie de cât numai meritul prim-ministrului Dr. Körber, care cu indulgența sa extraordinară, cu tactul seu împăciuitoriu, și cu mână norocösă a adus trebile acolo unde au ajuns să fie astăzi.

De aceea, vrednic e de totă lauda.

Banul și căile de comunicație în comerț.

De Nicolau Popica.

Ocupațiunile cari au de scop prelucrarea produselor brute, formeză ramuri de industrie, ear' celea cari aduc în circulațiune materiile brute și produsele industriale, formeză comerțul.

Despre comerț ne vorbește Istoria comercială, care este chiămată să arete prin ce grade de cultură a trecut această ocupațiune până a ajuns la dezvoltarea de acum, și tot ea ne arată ce influință a avut comerțul asupra dezvoltării generale a omenimii.

Dar' sfera istoriei comerciale trebuie să se estindă și asupra întâmplărilor politice, cari în toate timpurile, ori au împedecat, ori au înaintat înflorirea materială. Prin urmare, sfera ei este förte largă. Trebuie să țină sémă și de relațiunile geografice, pentru-că asupra dezvoltării economice au avut esențială influință poziția țărilor, formațiunea litoralurilor sau a țărmurilor, produselor și alte împrejurări de acestea.

În evul vechiu industria și comerțul erau förte primitive. Ele erau pe lângă agricultură numai o ocupațiune de a doua mână, abstrăgând de la Fenicieni și Cartagenieni. Industria numai în evul acesta începe să-și përdă caracterul ei de industrie de casă, numai în timpurile acestea se deschilinesc diferitele specii de industrie. Începuturile de industrie de fabrică, luată în înțeles de tot larg, le aflăm numai la Fenicieni și Cartagenieni. La Romani numai la finea evului vechiu se formeză așezăminte industriale mai însemnate. Comerțul numai acum începe să prindă aripă, și în tot evul acesta se mișcă

pe un teren îngust. Corăbiile de abia merg dincolo de Marea Mediterană, caravanele încă percurg numai țărele de pe lângă țărmurii acestei mări. Cu toate acestea asemănând începutul acestui progres în evul vechiu, cu sfîrșitul lui, constatăm un însemnat progres.

Pe terenul industriei începe să se vaditeze ideea de asociare, cele dintăiu urme ale sistemului de bresle încep să se arete. Pe terenul comerțului se începe construirea drumurilor. — Și cu toate comunicațiunile și mijlocele lor, aceste drumuri nu s'au făcut a nume în interesul comerțului, dar' totuși comerțul a tras mari folöse din ele.

Pentru-ca comerțul să se pöta face și să prindă tot mai multe rădăcini, avem lipsă de o măsură de valöre a mărfurilor.

La început, când comerțul consta numai în schimbul mărfurilor, ömenii aveau să întimpine o mulțime de greutăți, căci era lucru förte anevoios să aflăm pe acela, care are lipsă tocmai de produsele noastre, și care totdeodată posedă bunuri produse ce ne sunt nouă de lipsă.

Dacă, d. e. cineva are cereale mai multe de cât îi sunt trebuincioase și vrea să schimbe o parte din ele pentru a-și puté procura niște unelte sau îmbrăcăminte, numai întâmplarea face, ca aceste 2 persoane să se întâlnească, pentru-ca în realitate să pöta face schimbul.

Vedem deci, că mai demult nu puteai fi sigur, că plusul produselor tale îl poți schimba sub ori-ce împrejurări. Încetul cu încetul însă s'a aflat un bun, care se primia bucuros din partea tuturor ca mijloc pentru a face schimb. Acest bun a fost numit ban.

Bine înțeles, că la fie-cere popor s'a dezvoltat banul după împrejurările lui de viață. Astfel la popörele cari se ocupau cu vînatul serviau pieile ca ban și vitele la cei ce se ocupau cu präsirea vitelor. Au fost popöre, cari folosiau ca bani sarea. Scoțienii, — după cum afirmă Adam Schmit, folosiau cuie în unele ținuturi. Mai tärziu însă după ce metalele au început să se întrebuinteze într'o măsură mai mare, banii de metal s'au găsit mai acomodați pentru comerț. Primele urme de folosință ale metalelor nobile le aflăm întră anii 1600—1300 înainte de Christos. Se înțelege, că felul metalului ce se întrebuintă ca ban, depindea de diferite

Aveau datorii, contractate în urma unei recolte rele. A doua zi urma să le fie sequestrată casa și mobilierul.

Vecina cea drăguță îi ajutase odată, dar' nu era nici ea vr'o bogată; trăia și ea dintr'un mic venit și n'avea credit.

— Câte parale vë trebuie? întreb eu.

— Două sute, răspunde bătrânul.

Suma asta i-se părea colosală, după cum vedeți.

Îmi făcea plăcere povestirea acestei datorii, simțiam o mulțămire a auți repetându-mi-se împrejurările. Bătrânul necăjit își vărsa necazul. Bătrâna îl asculta cu oftări adânci. Nu erau ömeni răbdători. Dînsul acusa sörtea cu o voce plângătoare, povestea că de mic copil muncea ca o vită, și că a părăsi acea casă i-se părea că părăsește viața.

..... Umbrele se întindeau pe mare când m'am înapoiat a casă.

Am scos din sertar un săculeț de pânză plin cu piese de sergint (când mă afl în vîlegiatură mă îngrijesc totdeauna să am provisie de aceste monede impunătoare) și m'am urcat pe terasă să iau aer.

Crepusculul mi-se păru nesfîrșit,

FOIȘÖRĂ

Darul lui Dumnezeu.

(După I. H. Rosny).

.... În vara aceea, m'am dus să locuiesc într'o casă vechiă, nu departe de costă, pe la hotarele Breitaniei și Normanliei.

E o localitate grozavă. Cösta röpösă, ca o prăpastie a Alpilor, e eșită afară și pare gata a se surpa în mare.

O vale îngustă șerpuește printră două maluri de granit, spăimîntătoare, dar' förte dulcea, un drum de pândă unde töte grăunțele pierdute își găsesc refugiu, unde töte plantele fragede găsesc părăiașul, și care e dominată de un castel antic, sinistru.

Spre miazăzi o deschidătură plină de grădini, de mese, de piramide. În drépta și 'n stînga stânci, formând par'că șiruri de munți, o localitate îngrozitoare, plină de ierburi marine, pietri, cristaluri, unele negre ca cărbunele, altele cenușii sau vinete, töte găurite, ripe și prăpăstii unde urlă Oceanul.

Îmi plăcea să merg acolo pe o potecuță care parcurge stîncă röpösă, se înclină printră massele stîncöse, umede, unde se află o gheretă de vameși.

Crepusculurile sunt de o frumseță grozavă. Cerul reflecteză strălucirea mării ca o boltă de aramă. Marea îl reflecteză la rëndul ei, însă desfigurându-l, formând un tot mai nedefinit, mai nestabil, cu riuri mari de rubinuri, cu torente de ametiste și topazuri, cu păduri de argint, cu peninsule de safir, cu munți de piatră de aur. Și dedesubtul tuturor acestora, acea putere amenințătoare, acea adâncime voluminosă, care se mișcă neconștient!...

Casa era legată cu alte două, cari odinöiră fuseseră dependințele ei.

În cea din drépta locuiau doi bătrâni. Ei aveau numai o cameră mare, pardosită, un fel de grotă me'ancolică și curată, unde tictacul pendulei se aușia în toc-i de lemn, unde slăbina se îngâlbenia atârnată de grinzi.

În cea din stînga locuia o creatură luminösă, o vëduvă tinără, care părea o fată, cu umbletul de zină pe țerina pustie, cu colörea de ortansă, cu ochi frumoși de bretonă, un smaragd la söră și o turchiză la umbră, cu përl negru, electic, care scînteia ca serile furtunöse.

Trăia singură cu o servitoare bătrână și cu un cotoiu roșu, colosal de mare.

Fusesse atât de nenorocită cu bărbatul ei, în cât jurase să nu se mai mărite, și, virtuosă, după cum ea înțelegea virtutea, spunea, că nu vrea să se dee unui bărbat altminteri de cât prin amor liber.

Cu timpul am făcut cunoștință și cu vecina din stînga și cu cei din drépta. Acestia din urmă erau niște persoane respectabile, naive, cu ochii lor bătrânești, strălucitori încă de plăcerea de a trăi.

Tinëra era caprițiosă, tachinătoare, fermecătoare.

Ne întâlneam adesea pe un fel de terasă situată de-asupra acoperișului nostru comun. În fața ceriului imens și a mării nemărginite îmi plăcea frumoșa femeieșcă, creatura trecătoare. Dar' dînsa nu voia să dea atenție amorului meu. Și în acea loalitate sëlbatocă, pe acel pământ aspru, prin stîncile negre, prin măreșii și burueni, pasiunea mea creștea și devenia nesuferită.

Într'o după amiază găsi pe bătrân și pe bătrâna într'o mare supărare. Bătrâna avea ochii umflați de plîns. Bătrânul avea o mutră de plumb, sinistru, cu buzele umflate, cu ochi de nebul.

I-am cestionat, și bietele lor inimi nu voiau altceva de cât să-și verse necazul.

împrejurări locale, de la violența comer-
ciului ce se purta, de la mijloacele de comu-
nicație și de transport, cu'n cuvânt de la
gradul de cultură al diferitelor popoare. Mai
acomodate metale pentru fabricațiunea ba-
nilor s'au aflat a fi aurul și argintul. Aceste
metale au fost cunoscute din vechime. Astfel
în Egipt și în Asia aurul și argintul au
ajuns încă de timpuriu a fi metale întrebuin-
țate ca bani. Cu timpul acești bani s'au lătit
la toate popoarele, așa în cât azi formeză cu
drept cuvânt un însemnat factor al comer-
ciului internațional. Mari înlesniri fac comer-
ciului banii prin aceea, că cu ajutorul lor
se poate face schimbul de mărfuri cu mult
mai ușor de cât mai înainte. (Va urma).

Pentru catedrală.

Una din cele mai frumoase colecții
este cea din comuna Zernești, locul na-
tal al I. P. S. Sale dlui Archiepiscop
al nostru. Ca și în alte comune, așa și
aici s'au colectat atât bani cât și na-
turalii (bucate, pânză). Suma totală este
5134 cor. 44 fil. Dumnezeu să răsplă-
tească tuturor jertfa făcută.

Au contribuit:

1. Biserica gr. or. Zernești	cor. 1500
2. Nicolae și Maria Garoiu	" 1000
3. Traian Meșian, protop.	" 600
4. Dr. Iancu și Elena Meșian	" 500
5. Dr. Eugen Meșian, adv.	" 500
6. Ioan Dan, protopresb.	" 200
7. Ioan Strevoiu, paroch, și soție-sa Anastasia	" 200
8. Nicodim Dan, învățătoriu, și soție-sa Maria	" 65
9. Bartolomei Bude, învățătoriu-dirig., și soție-sa Ecaterina	" 60
10. Nicolae Pana, învățătoriu, și soție-sa Maria	" 60
11. Ioan Sperchez, învățătoriu, și soție-sa Maria	" 60
12. Nicolae Sperchez, învățătoriu, și soție-sa Ana	" 60
13. Aron Meșian, învăț.	" 60
14. Ioan Coles, primariu, și soție-sa Aurelia	" 20
15. Maria Micuda	" 20
16. Bucur și Sora Meșian	" 10
17. Aurel Cătean, farma- cist, și soție-sa Aurelia	" 10
18. Ioan I. Comșa	" 10
19. Școlarii de la școala de repetiție	" 10
20. Ioan și Reveica Vodă	" 10
21. Voica St. Tavitu	" 8
22. Nicolae Rucăreanu	" 7
23. Stefan și Maria Bulmez	" 6
24. Ioan Comșa Baiu	" 5
25. Stan Strevoiu, comers.	" 5
26. George Moșoiu	" 5

În fine, o stea mare scînteia în semi-
întunec, și vădui, ca totdeauna la această oră,
o lucire palidă eșind din coșul larg al veci-
nilor mei.

Aplecându-mă pe marginea terasei, dis-
tinsesei piroșteul. Focul nu era aprins. Nu-
mai o lampă săracăcioasă împrăștiă puțină
lumină.

Scosei o piesă și o aruncau pe coș...
Aud un umbet repede, un șgomot de voci.
Ved o mână lacomă întindându-se. Imediat
dădă drumul preste această mână unui pumn
de piese. Bătrânul dete un pipet, bătrâna fu
cuprinsă de un ris nervos...

Totuși piesele continuau a căde ca
grindina, și în sfîrșit vîrsău tot conținutul
săculețului, ca la vr'o 250 de franci.

Când se isprăviră, urmă o lungă tăcere,
după care bătrânul scose un suspin teribil,
urmat de un urlet de bucurie...

Eu rideam pe întunec de gluma mea,
închipuindu-mi zăpăcăla bieților oameni.

De-odată, un alt ris, fraged, limpede,
rîsul unei persoane tinere, se amestecă cu al
meu, două mâni moi mă apucară de gât, o
figură albă mi-se înfățișă în penumbra cre-
puscului și o gură foarte dulce se apăsă pe
a mea... Era tinera mea vecină, care veni
să reprezinte în fața mea pe Dumnezeu drept,
care a trimis darul seu asupra bătrânilor.

27. Ioan Gârnița, măsariu	" 5
28. Ioan și Ana Șona	" 5
29. Irime Nan	" 5
30. Ioan Giurgiu	" 4
31. Radu Meșian	" 4
32. Iosif Minea	" 4
33. Stoica Garoiu	" 4
34. Ioan și Maria Nema	" 4
35. Nicolae și Elisaveta Șenchea	" 4
36. Aron Pana	" 3
37. Ioan Pleșa	" 3
38. Stefan Meșian	" 3
39. Stan Piscu	" 2
40. Stefan St. Meșian	" 2
41. Ioan A. Dan	" 2
42. Bucura Sperchez	" 2
43. Dobra Corca	" 2
44. Ioan Pătea	" 2
45. Ioan Mănăila	" 2
46. Romul Bude	" 2
47. Ioan Șelariu	" 2
48. Maria R. Botorog	" 2
49. Radu Piscu	" 2
50. Ioan R. Piscu	" 2
51. Andrei Șenchea	" 2
52. Todor Cătoiu	" 2
53. Ioan Străvoiu	" 2
54. Nicolae Găteiu	" 2
55. Nicolae Cătoiu	" 2
56. Nicolae Minea	" 2
57. Ioan Răuța	" 2
58. Nicola Guguian	" 2
59. Iosif Gărbacea	" 2

și alți mulți credincioși, cari au con-
tribuit cu sume mai mici, ori cu bu-
cate și pânză, etc., după putință.

Din Brașov.

Parastas pentru binefăcătorii mesei stu- denților.

Duminecă, în 15 Martie n. s'a ținut la
biserica Sf. Nicolae din Scheiu (Brașov) al
doilea parastas solemn pentru binefăcătorii
mesei studenților de la gimnaziul nostru din
Brașov.

Era de față întregul corp profesoral de
la școlile medii române din Brașov, toți elevii
școlilor acestora și un mare număr de cre-
dincioși.

Parastasul s'a ținut după oficierea sfîn-
tei liturgii. L'a săvîșit părintele Dr. V.
Saftu, asistat de diaconul I. Prișcu. Partea
memorabilă a parastasului a format-o mișcă-
toarea predică a părintelui Dr. V. Saftu, carea
trimițându-ni-se și nouă, o dăm în întregime
după cum urmază:

În numele Tatălui și al Fiului și al
sfîntului duh...

„Ear' pe binefăcătorii Mesei
acesteia, vii și morți, pome-
nește-i Dómné întră împără-
ția Ta”.

(Din rugăciunea, ce se
rostește zilnic la Masa stu-
denților).

I.

Iubiților școlari!

Astfel vă rugați în fie-care zi aceia
dintră voi, cari ați fost și sunteți vrednici
să vă împărtășiți de prânzul gratuit. Trei
sunt condițiile indispensabile, de la cari de-
pinde exclusiv această a voastră vrednicie: 1.
Purtarea morală. 2. Silința la învățătură și
3. Sărăcia.

Ori-care dintră voi toți, câți sunteți
aici, voește cu energie, poate avé o purtare
morală exemplară și se poate distinge în în-
vățătură întră colegii sei. Deci împlinirea
celor două condiții dintăi depinde numai și
numai de la voi; n'aveți de cât să vreți,
și al vostru individual este laudabilul merit.

A treia condiție, sărăcia, durere, de
mii de ori durere, este o bôlă aprôpe generală
a mult cercatului nostru neam românesc.

Voi, dragii mei elevi, în această privință
n'aveți vină, nici cât e negru sub unghie.

Câți nu sunt întră voi de aici din loc
și veniți din toate părțile românismului, ase-
menea slăbănogului din sfînta evanghelie de
astăzi: debili de constituție, slabi și paliți!

Câți dintră voi — cari vă luminați miu-
tea și vă încălziți inima din nesecatul izvor
al scumpulor noastre școle române ortodoxe
din loc, flămânzi și lihniti de fôme, pentru-
că pôte odată sau de două-ori pe săptămână
gustați o ciorbă, o supă ori o mîncare caldă
— n'asteptați cu nerăbdare, asemenea slăbă-

nogului, ivirea unor binefăcători, cari să vă
zică celor vrednici: veniți, dragii mei, și vă
stîmpărăți înspăimîntătorea fôme, care vă
chinăște în frageda voastră tinereță!...

Apoi după ce v'ați săturat, să nu vă
rugați: „Ear' pe binefăcătorii mesei acesteia,
vii și morți, pomeniște-i Dómné întră îm-
părăția Ta”?

Apoi, după-ce veți părăsi băncile șco-
lelor noastre, să nu vă mai aduceți aminte
de ele?! Să nu căutați din toate puterile
voastre, ori pe unde veți ajunge, să le faceți
cînte și fală iubind cu fapta din tot suflul
și din totă inima voastră scumpa noastră
biserica și iubitul nostru neam?!

Nu, dragii mei școlari: De acest păcat
strigător la ceriu să vă feriți ca de foc.
Nerecunoștința față de biserică și neamul
vostru, nerecunoștința față de binefăcătorii
voștri, este cea mai ordinară însușire omenescă.
Omul nerecunoșcîtor față de biserică și ne-
amul său trebuie să se stingă de pe fața pămên-
tului, cum se topește cîra de fața fo-
cului...

Dar' cine sunt binefăcătorii voștri mai
de aprôpe?

II.

Iubiților profesori de la școlile medii
comerciale și reale!

Al vostru este incontestabil meritul, că
această frumoasă, nobilă și umanitară instituție,
care se chiamă „Masa studenților”, s'a înfiin-
țat și există! În frunte cu neobositul și har-
nicul vostru director, Virgil Onițu, ați mun-
cit și munciti fără preget, ca nobilul vostru
rod să crească și să înflorască. De-și mari și
multe sunt greutățile ce le-ați întimpinat
și le întimpinați, nu desnădăduiți, munciti
cu tărie neclintită înaintea, căci bunul Dum-
nezeu, care le vede toate, va încununa cu cu-
nună de lauri mîndra voastră muncă!

Voi, dragii mei învățători de la școlile
noastre primare, de la început ați sprijinit cu
drag cu obulul vostru nobila Masă a studen-
ților! Sunt sigur, că veți continua și pe vii-
tor a vă împlini cu conștiință și în această
privință datorința voastră!

III.

Și acum mă întorc către voi

Scumpulii și dragii mei parochieni!

Vi-am spus, cum se apreciază vrednicia
școlarilor, cari își stîmpără înspăimîntătorea
fôme la Masa studenților! Ori de unde ar fi
elevul, de aici sau din ori-care parte de pămên-
t calcat de picior românesc, dacă întrunește
cele trei condiții amintite, — vrednic este.

Noi, cu toții, parochienii acestei sfînte
biserici, nu ne prea putem lăuda, că avem
de unde să trăim cu îmbelșugare. Cu toții
din propria pățanie am învățat să prețuim
necazurile și lipsa. Deci, în spiritul sfînt al
curajosului, înțeleptului, binevorbitorului și
mai pe sus de toate al marelui și neintrecu-
tului binefăcător, arhieru Nicolae de la
Mira Lichiei, patronul sfînteii noastre biserici,
să ne deschidem inimile și cu căldură și
entuziasm să sărim într'ajutorial tinerilor flă-
mânzi și lipsiți.

Și în acest nobil entuziasm să nu ne
oprim, până atunci, până când în pace, dra-
goste și bună înțelegere demnă de invidiat,
nu vom vedé din mica petricică „Masa stu-
denților” înălțat alătura de mîndrul nostru
Sion românesc „scumpul și mult doritul In-
ternat”, atât de indispensabil pentru educa-
ția propriu zisă a școlarilor noștri, cari sin-
guri ne garantéză viitorul bisericii și al
neamului nostru!

Și acum pare că văd înaintea ochilor
mei mărețele umbre ale fericitorilor în Dom-
nul, al căror parastas astăzi îl săvîșim.

Nu-i vedeți și voi, iubiților creștini?..
Nu le cetiți din zimbitoria lor față nespusa
bucurie a inimii lor?

Veniți dar' cu toții, bărbați și femei,
tineri și bătrâni, preoți, profesori, învățători
și școlari, să ne plecăm cu venerațiune ge-
nunchii noștri și să ne rugăm cu credință
ferbinte și neclintită:

Tu, Dómné, Dumnezeu strămoșilor,
moșilor, părinților și fraților noștri, primește
în fericitul Tău sin nobilele suflete ale scum-
pilor noștri adormiți:

Carolina Andreica n. Palade, Mihail
Andreica, Ióna Bădilă, Ioan Bădilă, Valeriu
Bologa, Moise Branisne, George Bureția, Ste-
fan Coles, Nicolae N. Ciureu, Dr. Ioan Da-
vid, Zoe N. Dima, Iosefina Dr. I. Hosan,
Elena G. Ioan, Ana cav. Ioanete n. Gomboș,
Diamandi Manole, Iosif Maxim, Laurențiu
Maximilian, Iordan Munteanu, Andrei Mu-
reșianu, Iosif Orbonaș, Ana Paraschiv, Gri-
gorie Paraschiv, Ioan Paraschiv, Ioan Pe-
tric, Romul Petric, Virgil Popea, Andrei
Popoviciu, Ludovic Roman, Aurelia Săcă-
reanu, Maria Săcăreanu, Ioan Sima, Sofia
Sima, Haralambie Stănescu, Vasile A. Urechia.

George Boeriu, Viorel Chirtop, Ladislau
David, Ioan Dimitriu, Dr. Augustin Dosa,
Eugenia D. Eremie, Nicolae Eremias, Maria
G. Grădinar, Stefan Herța, Ioan Ionaș, Ge-
rard László, Carolina I. Lengeru, Elena Ma-
rin, Elena Mocan, Ioan Moga, Cornel Mun-
teanu, Nicolae Munteanu, Ioan Nenițescu,
Sava Nicoră, Dionisie Nistor, Lucia R. Pe-
tric, Iuliu Pipos, Sabin Piso, Maria G. Pop,
Nicolae Pop, Traian Vasile Pop, Elisabeta
Popa Nascu, Hortensiu Popea, Dr. Pompiliu
Popescu, Mărinel Ios. Pușcariu, Dominic Rațiu,
Radu Stinghe, Ioan O. Teraș, Henrieta
Vauthier, Traian Meșianu și Mariôra Sim.
Teodor.

Tu, Dómné al puterilor, fi cu noi, ca
să putem să ne realizăm scopul sfînt întră
preamărirea Ta, a scumpei noastre biserici și
a mult cercatului nostru neam românesc!

„Ear' pe binefăcătorii Mesei acesteia,
vii și morți, pomeniște-i, Dómné, întră îm-
părăția Ta! Amin!”

„Un Englez despre noi.”

Sub titlul acesta publică Sorcovă (bine
apreciatul scriitor român), în „Drapelul” din
Lugoj (numărul 19 și 20) o schiță, în care
ne împărtășește vederile unui Englez (ima-
ginat, firește) asupra modului cum se săvîr-
șește în biserică noastră ceremonia saoră.

Sunt bune și sănătoase vederile Engle-
zului domnului Sorcovă, și la mulți dintră
preoții noștri, și la multe din bisericile no-
stre, se potrivește de minune; nu însă la toți
și la toate. Și lucrul acesta pe care ținem a l
constata, i-l constată și Englezul, care vor-
bește și el de — *esceptiuni*.

Dar' să vedem ce spune Englezul?

Zice că nu i plac reformații, pentru că
serviciul lor divin e prea desbrăcat de orice
podobă; și nu i plac nici catolicii, pentru că
la ei slujba e prea teatrală. La orientali a
aflat el împreunat sublimul fondului cu bo-
găția și strălucirea formei, a ceremoniei. Dar'
a aflat și aceea, că clericii noștri, viitorii
preoți, nu învață *ceremoniologie*, nu învață es-
tetica ținutei corpului în vremea serviciului
divin, ca să știe ce fel de mișcări să facă
și cum să le facă, cum să rostască clar și
corect, semicântat, în ton religios, pîntrun-
tor, etc.

Dar' să i dăm Englezului cuvîntul.
Iată ce ne spune, în discuția purtată cu
Sorcovă:

„Preoții dvóstré — zice „Englezul”
cătră Sorcovă — în absolută majoritate ros-
tesc cele mai admirabile texte sacre așa, ca...
să nu i înțelegă nimeni! Unii fontăesc pe
nas, alții gîngăvesc în barbă, alții recităză
într'un pianissimo de neauzit textul, ear' si-
laba finală o urlă într'un ton detunătoriu!
Omenii acestia n'au idee de estetica dicțiunii,
nu i-a învățat nimeni cum au să rostască în
biserica cuvîntul. Apoi mișcările și gesturile
lor, ținuta și mersul lor! Toate sunt — vorba
dvóstré românească — „cum a dat Dumnezeu”.
Nimic cultivat, nimic ciselat, nimic amplu și
nobil!... Sunt de bună seamă și esceptiuni
laudabile, adause Englezul, vădînd, că mă
încrunt tot mai rău la el, dar' și acestea
sunt esceptiuni mai mult în urma unui bun
simț firesc înăscut, de cât rezultatul unei spe-
ciale culturi estetice bisericești!...

Apoi *cîntăreți de strană!* Cei mai mulți
n'au idee de estetica cîntării!.. Nu știu ce
e cîntarea nici în teorie, nici în praxă!
Forța lor e să sbiere și tendința de a ține
cîntarea în tonurile cele mai de sus! Și asta
o fac cu toții, fără deosebire dacă sunt te-
noristi sau basisti... Toți cîntă în aceleași
înălțimi vertiginose... Adece nu cîntă, ci
sbiară, se încruntă, se strîmbă, și i umflă
vinele de la grumazi!...

„Acum ear' era să mă răstesc la el”, — zice Sorcovă. Fire-ar al dracului de Englez! Dar' el obsevă indignarea mea, și adause ca să mă imblândească: — Onore excepțiilor!

— Ei, vezi, așa te mai las, mi-am gândit și am tăcut.

— Oare se mai amintesc ceva — continuă Englezul liniștit — despre conturbătorii naturali ai serviciului divin în bisericile dvăstre: despre crâznicii! Acestia la dvăstre par a fi angajați special și încă pe plată pentru a stărni pe credincioși în evlavie lor. Ei au privilegiul de a intra în altar și de a eși din altar în orice moment al serviciului divin, ei sunt stafeta permanentă între preotul slujitor și între cântăreții de strană, cari totdeauna au a-și povestit ceva în decursul slujbei, ei aprind și stâng zeci și sute de luminări (u! am și acum în nas acest miros insuportabil!) în decursul unei slujbe și fac toate aceste cu un sgomot și tropot, cu un aer de nepăsare și de conștiință de sine, în cât numai din când în când te trezești, că nu ai venit aci la un spectacol crâznicesc, ci cu totul pentru altceva...

„Apoi taraba de tîrg, pe care o ocupă epitropii la dvăstre! Cei mai mulți ar trebui alungați cu biciul din biserică... E ca la o zarafie... Ei vînd, schimbă parale, se cîrtă și lărmuesc, pare-că ar fi biserică într-o prăvălie... Și când te trudești să uiți de toate aceste miserii și să 'ți înalți gândul la Dumnezeu, auzi numai cum răsare din fundul bisericii un tropot cadențat de potecove, care se tot apropie, tot mai clar și tot mai tare și nu se oprește de cât în fața iconostasului de lângă altar. E un credincios întârziat. Iși face trei cruci, sărută icona și earăși în auzi tropotul cismelor până 'și găsește locul undeva în fundul bisericii. Intră-aceea sosesc deja alți doi întârziți... încă unul, încă doi, încă trei etc. etc. Toți fac același pelerinaj cu același tropot și în aceeași cadență... E imposibil să rostești rugăciunea!”

Atîta Englezul domnului Sorcovă. A vădut și înțeles bine lucrurile, de-și, — accentuăm de nou, — nu pretutindenea sunt ele așa cum ni-le spune Sorcovă, prin graiul Englezului seu.

NOUTĂȚI

Rectificarea listelor electorale. Ministrul de interne a dat ordin comitetelor electorale centrale, ca cel mult până la 15 April să începă lucrările pentru rectificarea listelor electorale pe anul 1903, respective compunerea listelor provisorii pentru anul 1904. Este deci nu numai în interesul fiecărui, ci și datorită civică a tuturor celor cari au îndreptățire la vot electoral, să se intereseze de rectificarea, respective compunerea listelor.

Impăratul Vilhelm în Roma. „Berliner Tagblatt” e informat că în Roma se fac deja mari pregătiri pentru primirea împăratului Vilhelm II. al Germaniei. Decorarea orașului e concepută reunirii artistice internaționale. La gura șoselei Via-Nazionale va fi ridicat un glob uriaș, de-asupra căruia va fi un mare transparent reprezentând corôna imperială germană, ear' casele din strada Quirinal vor fi pavoasate cu gobeline antice.

Alegere de preot. În comuna Hălmeag, traciul Cohalmului, s'a făcut alegerea de preot în 15/28 Februarie c. sub conducerea șefului traciului Nicolae Mircea. Dintră doi competenți a fost ales cu unanimitate de voturi Ioan Dumitrescu, din comuna Ticeșul-român.

Încă un baron! Semioficiosul „Magyar Nemzet” din Budapesta e informat, că locotenent-mareșalul George Rohonczy, comandantul cetății din Buda, în curînd va fi trecut la pensie, cu care ocaziune va căpăta titlul de baron și rangul de general de cavalerie.

Nou proprietar de regiment. M. Sa împăratul și rege Francisc Iosif I. a numit pe ministrul de război Pitreich titular al regimentului de infanterie nr. 63 staționat în Bistrița. Până acum titular al acestui regiment era mare-ducele rusesc Paul Alexandrovici, pe care însă țarul l'a despoiat de rangul mare-ducal din cauză că s'a căsătorit în Italia cu o femeie din clasa civilă, și în urmarea acestei degradări a fost sters și din lista titularilor regimentelor austro-ungare.

Banca de asigurare „Transilvania”. În timpul din urmă a avut banca generală de asigurare mutuală „Transilvania” să sufere de repețite-atacuri vehemente în foile nespecialiste din țară. Ansă la aceste atacuri a oferit împrejurarea, că banca „Transilvania” a început în timpul ultimă a desvolta o activitate mai energică și în comitatele afară de fundul regiunii, unde prin oferirea de premii mai avantajoase de o parte, ear' de altă parte prin bunul renume, de care se bucură, renume câștigat prin o activitate cinstită de preste 30 ani, a făcut celorlalte institute de asigurare concurență simțitoare.

Este de altcun semnificativ că deodată și tot din acea parte s'a pornit gônă și în contra „Asociațiunii de asigurare a agricultorilor” („Gazdák biztositó szövetkezet”), care este spriginită atât materialicește, cât și moralicește din partea guvernului și care împreună cu „Transilvania” sunt unicele bănci de asigurare reciprocă în Ungaria.

După cum suntem informați, o declarație specială din parte competentă va urma în curînd în această chestiune.

Notariu public în Elisabetopole, la nou-fundatul post notarial, e numit Gavril Koszta, fost până acum procuror regesc în Elisabetopole.

Bancă românească în Petroșeni. Cetim în „Activitatea”, că inteligența română din Petroșeni și jur în 12 Martie intrunindu-se la constituire sub prezidiul protopopului gr. cat. Stefan Radic, a luat hotărîre pentru înființarea unui institut de credit și economii în Petroșeni și că pentru facerea preparativelor necesare a emis o comisiune de trei membri.

Efectul manifestului. Cam în același timp cu publicarea manifestului dat de țarul, guvernul rusesc a hotărît să ăpuzere studenților și condamnaților politici deportați în Siberia reîntorcerea în Rusia europeană. Planul guvernului e să absolve pe studenții reîntorși chiar și de sub obicinuita supraveghiere polițială și de sub urmările aceleia, pentru-ca astfel să le ușureze reîntorcerea și să-i facă mai concilianți. De însemnat, că până acum studenții deportați nici nu voiau să stea de vorbă cu guvernul în chestia reîntorcerii.

Birou de plasare pentru Sécui. Zilele acestea ministrul de comerț a trimis camerei comerciale și industriale din Mureș-Ogoheiu un rescript, de cuprinsul că ar fi foarte de dorit, ca la inițiativa camerei să se înființeze un birou de plasare, menit să căștige Sécuiilor ocupațiune aici în țară și astfel să i impedeze a emigra în România.

Dictionariul regelui Ladislav V. Dr. Isidor Zahradnik, bibliotecarul mănăstirii premonstrense din Praga Strahov, fiind trimis de dieta boemă să facă cercetări în biblioteca Vaticanului, a aflat acolo dictionariul regelui Ladislav V. al Ungariei și Bohemiei. Dictionariul se află sub Nr. 1787 al Palatinelor și are titlul: „Dictionarium trilingue latinum, teutonicum et bohemicum ad Ladislaum Hungariae et Bohemiae regem. Modern.” E făcut de Ioan Holubarr, informator al regelui (1454—1457) și copiat de Vencislav Elefant; e de mărime de 24-2/18-4 cm. și are 67 foi de pergament, pe pagina ultimă cu portretul regelui. Zahradnik l'a copiat deja aproape întreg, luând de pe el și câteva faximile, și în curînd îl va publica în o revistă din Praga.

Cum face donațiuni Carnegie? Nu de mult am fost dat știre că milionarul american Carnegie, drept recunoștință că a fost vindecat de o bôlă primejdioasă, a imbiat medicului un milion de dolari, pe care însă medicul nu l'a primit, ci a recomandat lui Carnegie să facă ceva donațiune universității din Princetown, unde respectivul medic și-a câștigat știința, și că astfel numita universitate a ajuns la o donațiune de un milion de dolari. Despre același Carnegie se raportază acum o altă faptă frumoasă. A nume: În 27 Februarie telefonul politehniceii Stevens din New-York chiamă la vorbă. Profesorul Reisenberger fiind tocmai în apropiere a mers și a dat signalul de răspuns.

Politehniceul Stevens? — Întrebă o voce. — Da. Ear' acolo? — Aici biroul dlui Carnegie. Avem ceva de comunicat profesorului Reisenberger. — Eu sunt. Ce poștiți? — Eu sunt secretariul Franke. Am onorul a-ți face cunoscut, că dl Carnegie mi-a predat 125.000 de dolari pentru dta. — Pentru mine? Întrebă profesorul uimit. — Da, ca să poți continua experimentările științifice. Te rog trimite pe cineva să-i predați banii.

Și astfel făcând multe instanțe și ceremonii milionarul a pus la dispoziție profesorului 125.000 de dolari (un dolar e 24 cor.), ca să-și poată continua fără griji studiile și experimentările științifice.

Resmiriță din cauza dărilor. Nu de mult guvernul portugez a dat o ordonanță prin care a pus foarte mari sarcini pe popor în ceea ce privește solvarea dărilor comunale. Din cauza acesteia poporul s'a revoltat în numeroase comune, deosebi în Coimbra, unde a luat cu asalt palatul tribunalului și i-a sfărmat întreg mobilierul, ear' pe soldații sosiți să facă ordine i-a bătut cu petri. Locuitorii din satele vecine aflînd ce se întimplă în Coimbra au tras într-o dungă clopotele și adunându-se apoi toți au plecat în ajutorul celor din oraș. Miliția a trebuit să facă us de arme, împușcând mulțime de ômeni, până ce a isbutit să restabilească ordinea. Pentru evitarea altor turburări, reuniunea comercianților și numeroși fruntași ai orașului au înaintat rugare la guvern să revôce ordonanța.

Ucisa de o moimă. Terezia Brüll din Budapesta, soția lui Rudolf Schossberger, s'etămăna trecută a fost mușcată de o moimă africană, pe care o avea în casă. În urma mușcăturii femeia a căpătat otrăvire de sînge și a murit.

Testamentul unei împărătese. Impărătesa Eugenia, vîduva lui Napoleon III. cu ocaziunea petrecerii sale acum de curînd în Paris și-a modificat testamentul făcut deja cu ani mai înainte. Conform noului testament prințul Victor Napoleon, moștenitorul tronului francez, are să capete 300.000 de franci rentă anuală și moșiile de la Farnborough; moșiile din Spania ale împărătesei le capătă prințesa Luisa de Stuart-Palafos, fiica ducesei de Alba, soră a împărătesei. Prințului Ludovic Napoleon, care servește în armata rusescă în rang de colonel, îi testeză rentă anuală și un dominiu mai mic.

Numărul 13, număr cu noroc. La universitatea din Viena elevii cursului II. ai Pazmanieiului aveau să facă examen în 13 Martie, care pe lângă numărul 13 mai era și zi de Vineri, nu numai atîta, dar' erau chiar 13 elevi, materialul examenului erau 33 pagine de text arab, în cari, între altele figura și sura a 13-a din Coran și traducerea arabă a capitulului 13 din evanghelia lui Mateiu. Destule omenuri slabe pentru bieții elevi, la cari li-s'a mai adăugat și buclucul, că în cale spre universitate i-a ajuns un conduct funerar militar, la care musica militară cânta marșul de morți al lui Beethoven și în sunetele aceleia au mers până la universitate. Cu toate acestea tinerii s'au supus examenului și l'au făcut toți cu succes strălucit. — Apoi se mai zică cineva, că numărul 13 e număr nenorocos!

Ori-cine știe, că sîmînța de napi de nutreț impregnată (pîtrunsă cu substanțe chimice) a lui Mauthner, este cea mai productivă, că sîmînțele de legume ale lui Mauthner produc cele mai bune legume și că din sîmînțele de flori ale lui Mauthner înfloresc cele mai frumoase flori. Cu un cuvînt: Sîmînțele lui Mauthner sunt cele mai bune, depositul cel mai mare, ear' prețul uimitor de eștin.

PARTEA LITERARĂ.

Un manuscript vechiu.

(Urmare.)

Și vîzu împăratul pre oameni cari vorobia în biserică în v(r)eamă sîntei Leturgi și îndată se negriă la față ca cărbunele și li se scris de on ânger numele preohtut (pe o hîrtie) până la darea de samă pentru că nau băgat samă mai bine la sînta și înfricoșata Taină a sîntei Liturgi, și când zise preotul, cu Darul și cu îndurările și cu iubirea de oameni anunța născut fiului(i) său, atunci vîzu împăratul po(go)rîndus di(n) ceriu Părintele ceresc și luă sfîntul Agneț din mîinile preotului și îl împărți singur cu mîinile Sîntii Sale, și dete preotului și zise primesce slujitoriile al fiului mîeu cel iubit și mînăncă adevăra(t) trupul fiului mîeu care fu muncit pentru toată lumea, așîderea luînd pîharul dete preotului zicînd tot aceleș cuvînte bea din sângele fiului mîeu carele sau vîrsat pentru mîntuirea lumî. Iară când zise preotul înaltă să preste ceriuri Dumnezeu(le) Mărirea ta, atunci vîzu împăratul pogorîndus mulțime cerească de ângeri spre oltariu, și cu mare cinste luară pruncul celui vîzut împăratul junghiat de preot viu sîntos șine vătămă, și mai luminos luminînd decât soarele, și dusă cu multe cântări ângeresci la ceriuri, cătră scaunul Dumnezeirii; vîzînd acestea împăratul Amflog căzu cu fața lapămînt și cu lacrimi zise vai fiule al Tatălui ceresc junghiat fusăși ca un melușel nevinovat Hse Dumnezeule. Acum crez șieu și mărturisesc că tu ești cu adevărat Hs fiu(l) lui Dumnezeu Izbăvitoriul și Mîntuitoriul lumî, și ferbinți

lacrimi pintru adînceul inimii vîrsa de să uda vatra bisericii unde sta el cutoți Domni sîi și zise miluescem Dumnezeule pre mine păcătos(u)l robul tîu nute îndura de mine și nume lăsașăpeu întru întunerecul păgînătății, și numai decăt auz(î)ră glas cutoț boerî să botezate și vei intră(in)ceata acestor sînti slujitori Dumnezeesci apetrece înveci de veci, și zise preotul drepti primind Dumnezeescile și preacuratele alui Hs taine, Atuncia vîzu împăratul unde veni un ânger voinic str(a)jnic și luă scrisorile cele ce era scrise păcatele credincioșilor ce sau aflat în biserică cu credință și le ardea cu foc ângeresc, și sau întors cătră preot (zicînd) și tu slujitoriile alui Hs, plată cerească vei dobîndi și deacum înainte tînduți credință să nute te nevesci sau sate îndoesci; și dupăce au săvîrșit preotul sînta Leturgie luă S(f)nta Anaforă și dusă la împăratul iar împăratul zise întru ispită cemî aduceț mie acestea fărimituri de pîne, Eu team vîzut pretine că ai junghiat un prunc și lai tăiat și cum teai îndurat de ai junghiat Așa prunc minunat și înfrumșet carele strălucia mai vîrtos decăt soarele și mai frumos de cât fru(m)sețele lumî, șitu lai junghiat și din carnea lui ai mîncat și din Sângelelui ai beut căci numî aduci și mie dintru aceea mîn care și dintru aceea beutură cinumai acestea fărimituri de pîne cunusc cu adevărat și e acum că este Is Hs fiu lui Dumnezeu Iară acel preot fiind u(m)brit și luminat de darul S(f)nt, numai decăt să pricepu de Arătarea Dumnezeirii, că auvîzut împăratul mîre vedenie Dumnezeiască și zise preotu cătră împăratul mai ales esci măriia ta înaintea lui Dumnezeu decăt mine păcătosul că eu am slujit cu această pîne Taina lui Dumnezeu sînta Leturgie, Alta nuscii fără de cât imî este puteara, zic Mări tale împărate să primesci acest bisericesc Dar de această dată Anaforă. Iară dupăce teva învrenici Dumnezeu ate spăla cu sf(ă)ntul botez apoi vei lua această taină minunată aprea sfîntului trup și sânge(u)l lui Hs; Atunci zise împăratul și cutoți Domni sîi boteazăne robu lui Dumnezeu celui de sus Preotul au zis cătră dînsul în legea noastră cea creștinească nu este slobod preotul numai singur aboteza pre împăratul sau pre Domni mari, fără de știrea și blagoslovenia patriarhului, încă mai vîrtos lucru acesta a sfîntului botez se cuvine aface preaosfinția sa patriarhu și ate slătui pre împărăția Măritale, zic să trimiți la Antiochia sol cu carte săvie Patriarhul și sîntia sa teva îmbrăca în s(f)ntul botez, auzind acestea împăratul Amflog, numai de cât trimis solu la Antiochia scriind carte la patriarhul cu mare și multă rugăciune, în scrisoare zicînd S(f)nte Părinte al creștinilor nute îndura de mine nevrenicul căpeu întru adînceul păgînătății; căiată Miostivul Dumnezeu nusau îndurat nicide mine cimiau arătat Taina cea sîntă și ascunsă asfinți sale mie nevrenicul și orbitul și mau luminat cătră adevăr și dreptate; și nu trăbue să fiiu neascultătoriu poruncilor și tainelor aste (a sîntei) bisericii alui Hs Dumnezeu. și sâștii că până acum am fost leu sêlbatic asupra bisericii creștinesci Ci sîntiata să faci bine sâmeș erți și sate ostănesci aveni încoace la Ierusalim lăsînd spaima și groaza ce au fost până acum că acum voesc sâmeș botezi premine, și pre toți Domni mei și pre toate oștile mele casăne învrenicim și noi ferdeului celui sufletesc și voi sâmeș fac să poi fi a intra în sînta biserică ca un mel blând.

(Va urma.)

Cărți și reviste.

„România Musicală”, fasc. 13 dto 1 Martie st. v. (anul de esistență XIV), a apărut cu următorul sumariu: Centenarul lui Edgar Quinet în România; Ochi pentru teatru; Reorganizarea teatrelor naționale; Cronica musicală: concertele de musică de cameră; Concertul lui Enescu; Concertul societății „Carmen”; Concertul dșorei Zissu; Congresul internațional de științe istorice; Le Secret, de Balhazar, poezie; Corespondențe: Brasilia; Augusta Holmès; Cei cari se duc; Știri scurte, din străinătate, din țară; Bibliografie.

„România Musicală” apare în București (în tipografia „Speranța”, strada Ernei nr. 4) la 1 și 15 a lunii și costă 14 lei pe an (pe jumătate an 8 lei). Director: C. M. Cordoneanu; redactor literar: Iuliu I. Roșca. Redacția și administrația: București, strada Olteni nr. 46.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc secret

vindecă și înviorază

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a se
apararat vindecă bóleda împrejurării, că acest
vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, tuietură de ureche, bătaie de inimă, sgârșiri de inimă, asma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftii de mâncare, răceală la mâni și picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bóle cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate incuse din toate părțile lumii cari prețuiesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimit bani. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deosece „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficial oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă în deosebi

Prețul aparatului mare e cor. 6.—
folosibil la morhuri cari nu sunt mai vechi
[2] 6— de 15 ani.

Prețul aparatului mic e cor. 4.—
folosibil la copii și femei de constituție foarte
slabă.

Espedite din centru și locul de vânzare pentru țară și străinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V
colțul strada Kálmán.

STANDARD

Societate pentru asigurarea vieții, Edinburg-Englita.

Fondată 1825.

Filiala pentru Ungaria:

Budapest, IV. Kossuth Lajos utca 4 (Standard Palais)

Venitul anual K 32.000.000

Căstig împărțit „ 170.000.000

Avere „ 260.000.000

Plătit pentru casuri de moarte „ 520.000.000

Avantaje deosebite ale Policelor-Standard: Siguranță absolută. — Premii moderate. — Police universale. — Polițele sunt valabile și la întârzierea plății premiilor. — Capitalizare și fixat înainte valoarea răscumpărării. — Neatacabilă. — În cas de moarte se plătește capitalul dacă polița este de un an. — Asigurare liberă de resbel pentru cei obligați la glote.

* Prospece la cerere se trimit gratis. *

Agentură principală:

Victor Dressnandt, Sibiu,

Strada Poplăcii 3.

[31] 3—3

Ad nr. 14/903

[35] 1—3

Concurs

Pentru întregirea pestului de paroch în parochia vacantă de clasa I. Rășinari, protopresbiteratul Sibiuului, se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în cota B. pentru întregirea venitelor de la stat, despre cari venite concurenții își pot lua informațiuni de la comitetul parochial.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne cererile lor, instruite conform normelor în vigoare oficiului protopresbiterat în termenul indicat.

Concurenții se se prezenteze în vre-o Duminecă sau sârbătoare în sfânta biserică, spre a cânta respective a predica.

Rășinari, din ședința comitetului parochial gr.-or., ținută la 23 Februarie v. 1903.

Bucur Dancășiu
president.M. Lungu
notariu.

Nr. 395 1903.

Cu consensul subscrisului
Sibiu, 6 Martie, 1903.

Ioan Papiu
protopresbiter.

Cartea consilierului de medicină Dr. Müller, apărută deja în a 40-a ediție, care tractează despre

Conturbările în sistemul nervos și secsual

precum și despre vindecarea radicală a lor, se poate procura prin toate librăriile.

Pentru 1 cor. 20 fileri în mărci postale o trimite franco Curt Röber, Braunschweig.

[8] 10—38

Musikalien-

Kataloge für

Klavier

Harmonium

Violine

Cello

Zither

Kammermusik

Orchester

Gitarre

Lieder

Humoristika

Chöre

Duette, Terzette

Studienwerke

gratis

und franco.

OTTO MAASS

Musikverlag u. Sortiment

WIEN, VI/2 Mariahilferstrasse 91

[32] 1—2

J. PSEPHOFER

PILULE DE CURĂȚIREA SÂNGELUI

De multe decenii sunt lăitate aceste pilule preste tot locul și puține familii se vor găsi, la cari se nu se află măcar o mică cantitate din acest escelent mijloc de casă.

De mulți medici au fost și sunt recomandate aceste pilule ca mijloc de casă, mai ales contra a ori-ce bôlă provenită din mistuire rea și constipație (lipsă de scaun), precum: conturbarea circulațiunii ferei, dureri de ficat, lăncețirea intestinelor, vânturi, congestiune de sânge la creeri, hemoroide ș. a.

Prin însușirile lor de a curăți sângele au mai ales un efect admirabil la lipsa de sânge și bólele ce rezultă din aceea, cum: anemie, dureri de cap nervoase ș. a. m. d. Aceste pilule depurative vindecă pe lângă aceea așa de domol, în cât nu cauzează nici cele mai ușore dureri; prin urmare pot fi luate fără temă și de cei mai debili și chiar de copii.

Aceste pilule depurative se prepară singur veritabil în farmacia „la mărul imperial de aur” a lui J. Pserhofer, Singerstrasse nr. 15 în Viena și costă o cutie cu 15 pilule 21 cr. v. a. Un sul cu 6 cutii costă 1 fl. 5 cr. La trimiterea anticipată a sumei costă împreună cu espediția francată 1 sul de pilule 1 fl. 25 cr., 2 suluri 2 fl. 30 cr., 3 suluri 3 fl. 35 cr., 4 suluri 4 fl. 40 cr., 5 suluri 5 fl. 20 cr., 10 suluri 9 fl. 20 cr. Mai puțin de un sul nu se poate espeda.

NB. În urma lăitiei lor mari, se imităz aceste pilule sub cele mai diferite forme și numiri; rugăm deci a cere espres pilule depurative de J. Pserhofer și numai acele au se se privească ca veritabil, a căror instrucțiune de folosire e provădută cu subscrierea proprie a lui J. Pserhofer, și cari pōrtă pe acoperișul fie-cărei cutii aceeași subscriere cu scrisore roșie.

Din nenumărate scrisori prin cari mulțămesc consumenții acestor pilule pentru redobândirea sănătății după cele mai diferite și mai grele morhuri, lăsam se urmeze aici numai câteva, cu observarea că fie-cine care a întrebuințat numai odată aceste pilule, le recomandă mai departe.

Stimate Domnule Pserhofer! Fiți buni și-mi mai trimiteți 15 suluri din neîntrecutele Dvōstre pilule depurative cu ramburs. Și cu această ocaziune Vă exprim mulțămia mea profundă pentru puterea miraculoasă a pilulelor Dvōstre. Semnez cu totă stima:

Francisc Pawlistik, Colonia, Lindenthal.

Hrasche I. Flödnik, 12 Septembrie 1887.

Stimate Domnule! Voia lui Dzen a fost, se-mi cadă în mâni pilulele Dvōstre și acum Vă scriu rezultatul: mē răcisem în lehusie așa că nu-mi mai puteam isprăvi lucrurile, și de sigur aș fi deja mōrtă, dacă nu m'ar fi mântuit pilulele escelente ale Dvōstre. Dzen se Vă binecuvinteze pentru acesta de mii de ori. Eu am credință, că pilulele Dvōstre mē vor face deplin sănătōsă, cum au ajutat și altora.

Teresia Knific.

Wiener-Neustadt, 9 Decembrie 1887.

Stimate Domnule! Vă exprim în numele mătușei mele de 60 ani cele mai sincere mulțămite. Ea a suferit 5 ani de catarrh cronic de stomac și bôlă de apă. Viața-i era un chin și se credea deja perdută. Din întâmplare capătă o cutie din escelentele dv. pilule depurative și s'a vindecat după o întrebuințare mai îndelungată a acelora.

Cu totă stima Iosefa Weinzettel.

Lichior Bernhardin din plante de Alpi de W. O. Bernhard
în Bregenz. O sticlă 2 fl. 60 cr., 1/2 sticlă 1 fl. 40 cr., 1/4 sticlă 70 cr.

Alifie americană pentru reumatism cel mai bun mijloc la toate suferințele reumatice: dureri de mēduva spinării, junghiuri, ischias, migrenă, durere nervoasă de dinți, de cap, de urechi, etc., 1 fl. 20 cr.

Balsam miraculos englez a lui J. Pserhofer
1 sticlă 50 cr.

Balsam de degerături, de J. Pserhofer recunoscut de mulți ani ca cel mai sigur remediu contra tuturor bólelor cauzate de ger, precum și pentru răni foarte vechi etc., 1 borcan 40 cr. cu trimitere franco 65 cr.

Kola-Preparate de Stoll, cel mai escelent mijloc pentru întărirea stomacului și a nervilor

Elixir-Kola sau vin, 1 lit. 3 fl., 1/2 lit. 1 fl. 60 cr., 1/4 lit. 85 cr.

Balsam de guși a lui J. Pserhofer, mijloc recunoscut contra gușii, 1 flacon 40 cr., cu trimitere francată 65 cr.

Afară de preparatele aci amintite se mai află gata toate specialitățile pharmaceutice interne și externe anunțate în ziarele austro-ungare, și toate articolele, ce nu se află în depozit, se procură la dorință prompt și eftin.

Trimiterile prin postă se eșecută cu cea mai mare grabire trimițându-se banii înainte, comande mai mari și cu rambursă.

Apoteca la „mărul imperial de aur” J. Pserhofer, Viena I. Singerstr. 15.

De veritabile sunt a se considera numai acele pilule, a căror îndrumări pentru folosire sunt provădute cu numele I. Pserhofer și cari pōrtă același nume și pe acoperământul cutiei cu scrisore roșie.

Scutite prin marcă și mustră înregistrată. Imitări se pedepsesc aspru

[34] 1—6

Eichengraberamt, lângă Gföhl 17 Martie 1889.

Onorate Domnule! Subscrierul îmi permit a Vă ruga se-mi trimiteți de nou 4 suluri din într'adevăr folositōrele și escelentele Dvōstre hapuri. Nu pot se nu Vă esprim cea mai perfectă recunoștință a mea pentru valoarea acestor pilule și le voi recomanda, pe cât numai voi pute, cu totă căldura tuturor bolnavilor. De această scrisore de mulțămia a mea Vă imputernicesc a face ori-ce întrebuințare publică. Cu totă stima:

Ignatie Hahn.

Gotschdorf lângă Kohlbach, Silesia austr. 8 Octobrie 1886.

Stimate Domnule! Vă rog a-mi trimite un sul cu 6 cutii din pilulele depurative universale ale Dvōstre. Numai escelentelor Dvōstre pilule am de a mulțămi, că m'am mântuit de o bôlă de stomac, care m'a torturat în decurs de cinci ani. Nu 'mi vor mai lipsi nici când aceste pilule și Vă esprim prin această mulțămia mea cea mai ferbinte. Cu perfectă stimă:

Ana Zwickl.

Esență de viță, J. Pserhofer (Picături de Praga) contra stomacului stricat, mistuirei rele, durerilor de pânțec de tot felul, un mijloc de casă escelent, 1 flacon 22 cr., 12 flacone 2 fl.

Sirup de plantagea (limba oii) J. Pserhofer, un mijloc escelent de casă cunoscut pretutindenea contra catarrului, răgușelei, tusei măgărești etc. 1 sticlă 50 cr., 2 sticlă espediate franco 1 fl. 50 cr.

Pomadă de Tannochinină, de J. Pserhofer, recunoscută de medici, de un șir îndelungat de ani ca cel mai bun întrē toate mijlocele de creșterea părului. O dosă mare elegantă 2 fl.

Piastru universal, de prof. Stendel la răni din lovitură sau împunsătură, umflături rele de tot felul și la umflături vechi, periodice, la picioare, gâci rele ulciorose, la buba vênătă durerōsă, la sugei, țite cu răni și apărindere de țite, podagră și alte asemenea bóle, probat de repetite-ori. Un borcan 50 cr., cu trimitere franco 75 cr.

Sare de curățire universală, de A. W. Bullrich, un mijloc de casă escelent în contra tuturor urmărilor digestiunii stricate, ca durere de cap, cărcei de stomac, acrélă, dureri hemoroidale, înțuier etc. 1 pachet 1 fl.